

РЕШЕНИЕ

№ 221

гр. Стара Загора, 19.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шести юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Пламен Ст. Златев

Членове: Мариана М. Мавродиева
Веселина К. Мишова

при участието на секретаря Катерина Ив. Маджова
като разгледа докладваното от Веселина К. Мишова Въззивно гражданско дело № 20235500500278 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано по въззивна жалба, подадена от Ф. А. К. от гр. К.к, чрез пълномощника ѝ адв. Ц. М., против решение № 581/05.12.2022 г., постановено по гр.д. № 368/2022 г. на Районен съд - Казанлък.

Във въззивната жалба е релевирано оплакване срещу правния извод на районния съд за неоснователност на исковата претенция. Въззивницата твърди, че първоинстанционното решение е неправилно и незаконосъобразно. Твърди се, че правилно районният съд е приел, че по делото са налице първите две предпоставки на чл.227, б.“в“ ЗЗД – извършено дарение и нужда от издръжка, но неправилно е приел, че не е налице третата предпоставка, а именно, че ответникът има възможност да дава издръжка, без да постави себе си и близните си в затруднение. Твърди, че той е реализирал доходи в процесния период. Излага съображения по същество и иска от въззивния съд да постанови решение, с което да отмени изцяло обжалваното, като се уважи предявения иск.

Въззиваемата А. А. И., конституирана по реда на чл.227 ГПК на мястото на починалия си наследодател А. А. И., оспорва въззивната жалба.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните писмени и гласни доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна във връзка с наведените във въззивната жалба пороци на оспорения съдебен акт:

Процесното първоинстанционно решение е валидно и допустимо. Жалбата е допустима, а по същество - неоснователна, като съображенията за това са следните:

Пред първоинстанционния съд е бил предявен иск за отмяна на дарение по чл.227, б.“в“ ЗЗД. Ищцата Ф. А. К. (сега въззивница) е твърдяла, че ответникът А. А. И. (починал на *** г. и сега заместен от дъщеря си А. А. И.) е неин брат, на когото на 30.12.1999 г. с н.а. №108, том 4, н.д.№1318/1999 г. на нотариус П.К. подарила притежаваните от нея по наследство от баща им А. И. Р. 1/24 идеална част от УПИ XVII-431, кв.36 по плана на с.Х., ***, при съсед: УПИ XX-384, IV-383, X-422, XVI-430, XVIII-432 и XIX-421, ведно с 1/12 идеална част от реално обособената в западната половина двуетажна жилищна сграда близнак и от останалите подобрения, както и 1/24 идеална част от общите части на цялата сграда и от останалите подобрения. Със същия нотариален акт, собствените си идеални части от имота му подарила и майка им Е.К., сестра ѝ А.А.К. и брат ѝ И. И.. Уговорката им с ответника била, наследственият имот да остане изцяло за него, а майка им Е.Р. да остане да живее в къщата, като той полага грижи за нея. След сделката, майка им останала да живее в имота, като там останал да живее още ответникът и цялото му семейство. Ищцата е твърдяла, че е подарила на брат си на практика единственото недвижимо имущество, което притежавала, но към този момент това не било проблем, тъй като живеела при съпруга си и двамата се справяли. В последствие със съпруга си се развели и тя останала на улицата, без имот, без пари и без никакви средства, с които да преживява. Наложило се да се прибере при майка си - т.е. в къщата на ответника, където тя я подслонила и заедно се грижели една за друга. Майка ѝ се разболяла лошо, наложило се грижите за нея да бъдат непрекъснати, и за това ги поела тя. Вписала се като неин личен асистент и така имала подслон и някакви средства, макар и крайно недостатъчни и временни, с които преживявала. През м.август 2021 г. майка ѝ починала и тя останала отново на улицата и отново без средства. Не можела да си намери работа, тъй като била възрастна и болна. Тогава се обърнала към ответника, да ѝ помага занапред с издръжка в размер на 250 лв., като му изпратила нотариална покана, която той получил лично на 01.12.2021 г. Твърдяла е, че брат ѝ не само че отказал да ѝ изплаща издръжка или да ѝ помогне, но я изгонил от къщата посред зима. Твърдяла е, че се намира в много тежко финансово, здравословно и жилищно състояние. Единствените средства, които получавала били от пенсията ѝ от 270 лв. С тези пари не можела нито да си наеме жилище, където да живее, нито да си плати разходите, нито да си осигури храна, нито лекарства. Твърдяла е, че почти не виждала и ѝ предстояла операция на очите. Търсила възможност да изтегли кредит, за да я плати и да търси жилище, където да живее под наем. Твърдяла е, че ответникът имал възможност без затруднение да ѝ изплаща исканата издръжка в размер на 250 лв. месечно, тъй като работел на много места, имал сигурни доходи, нямал малки деца, нямал семейство, нямал родители, за които да се грижи, а имал жилище и не заплащал наем. Искала е

съдът да постанови решение, с което да отмени сключения между нея и ответника договор за дарение.

Ответникът е оспорил иска. Твърдял е, че след дарението на идеалните си части от процесния недвижим имот през м.декември 1999 г. до края на 2021 г. ищцата, заедно със сина ѝ, работели в чужбина, но в периодите, в които се връщали в Р.България, оставали да живеят имота му. През последните три години те трайно се установили в Р.България, като продължили да живеят в неговата къща. Разбирали се добре, но синът на ищцата и негов племенник започнал да създава проблеми поради избухливия си характер. Проявявал вербален тормоз над дъщеря му А., която живеела при него, като ѝ отправял заплахи за живота и здравето. Ищцата и синът ѝ напуснали имота. Твърдял е, че и в момента ищцата работела в чужбина, в Кралство Испания и доколкото му било известно, получавала не малки доходи. Винаги, когато го потърсила, се отзовавал и ѝ помагал. Твърдял е, че към момента е в тежко материално положение. Не разполагал с достатъчно средства и изпитвал затруднение да посреща собствените си разходи, за които разчитал на помощта на пълнолетната си дъщеря А.. Имал задължения към НОИ за неплатени здравни осигуровки, а поради обстоятелството, че не работи, не му се плащали и социални. Не разполагал с други недвижими имоти, освен жилището, предмет на дарствената сделка. Искал е съдът да отхвърли предявения иск.

Първоинстанционният съд е приел за установено от фактическа страна, че съгласно договор за дарение от 30.12.1999 г., обективиран в нотариален акт №98, том IV, рег.№8675, дело №1318/1999 г. на нотариус П.К., с район на действие РС-Казанлък, Е.М.Р.- собственик на 7/12 ид.части, Ф. А. К.- собственик на 1/12 ид.части, А.А.К.- собственик на 1/12 ид.части и И. А. И.- собственик на 1/12 ид.части дарили общо на А. А. И. притежаваните от тях идеални части от дворно място от 1470 кв.м., за което е отреден парцел XVII-431, в кв.36 по плана на с.Х., ***, заедно с 10/12 идеални части от реално обособената съгласно архитектурен проект като самостоятелно жилище западна половина от намиращата се в мястото двуетажна къща- близнак, заедно с припадащите се на същото западно жилище 10/24 идеални части от общите части на цялата сграда и 10/12 идеални части от останалите подобрения, намиращи се в западната половина на дворното място. С нотариална покана до А. А. И., с отбелязване за връчването ѝ чрез нотариус П.П. на 01.12.2021 г. лично на адресата, Ф. А. К. го уведомява, че е в затруднено финансово положение, че няма къде да живее и го кани да ѝ заплаща издръжка в размер на 250 лв. на месец, в противен случай ще предприеме мерки за разваляне на сключения договор за дарение за идеалната част, която му прехвърлила. Приел е за установено, че ищцата получава лична пенсия за осигурителен стаж и възраст в размер на 321,48 лв. Декларирала е, че не притежава недвижими имоти и МПС. Наела е жилище - апартамент №3, в гр.К.к, на ***, с месечна наемна цена от 350 лв. Също така първоинстанционният съд е приел, че ищцата е взела кредит за текущо

потребление на 18.01.2022 г. от “Банка ДСК“ АД в размер на 6000 лв., със срок за издължаване от 34 месеца, с месечна вноса – 213,12 лв. Приел е за установено, че ищцата е напуснала РБ през ГКПП Калотина на 19.02.2022 г. На 06.06.2022 г. е претърпяла в Испания оперативно отстраняване на катаракта на ляво око.

По отношение на ответника А. И. съдът е приел, че за него няма вписани трудови договори, регистриран е като търсещо работа лице в БТ-Казанлък и има задължения за здравно осигуряване в общ размер 563,35 лв.

От заключението на съдебно социално-статистическа експертиза е приел, че минимално необходимите месечни средства на ищцата са: за периода м.09.2021 г.-м.11.2021 г. по 369 лв. на месец; за м.01.2022 г.-813 лв. и за периода м.02.2022 г.-м.06.2022 г. по 976.12 лв. на месец, а сумата, която не достига на ищцата за покриване на разходите ѝ, е 431,52 лв. за м.01.2022 г. и 594,64 лв. за м.02.2022 г.

От правна страна първоинстанционният съд е приел, че по изключение дарението може да бъде отменено на определени основания, изрично и изчерпателно изброени в чл.227 от ЗЗД, вкл. когато дареният отказва да даде на дарителя издръжка, от която последният се нуждае. Приел е, че за да бъде уважен искът за отмяна на дарение поради отказ от страна на дарения да дава издръжка, следва да е налице трайна нужда от издръжка на ищеца - дарител; покана до ответника надарен да дава издръжка и отказ на дарения да дава такава. Приел е, че в случая е установено, че дарителката е изпаднала в нужда и да няма средства за своето съществуване; че е налице покана, с която ищцата е поискала от ответника да ѝ дава издръжка, но ответникът не се е отзовал, но това не е непризнателност, тъй като е налице обективна невъзможност за изпълнение на правното задължение за даване на издръжка. Искът е отхвърлен.

Въззивният съд намира, че решението е правилно.

По делото не е спорно, че с договор за дарение от 30.12.1999 г., обективиран в н.а. №98, том IV, рег.№8675, дело №1318/1999 г. на нотариус П.К., с район на действие РС-Казанлък, Е.М.Р.- собственик на 7/12 ид.части, Ф. А. К.- собственик на 1/12 ид.части, А.А.К.- собственик на 1/12 ид.части и И. А. И.- собственик на 1/12 ид.части дарили общо на А. А. И. притежаваните от тях идеални части от дворно място от 1470 кв.м., за което е отреден парцел XVII-431, в кв.36 по плана на с.Х., ***, заедно с 10/12 идеални части от реално обособената съгласно архитектурен проект като самостоятелно жилище западна половина от намиращата се в мястото двуетажна къща-близнак, заедно с припадащите се на същото западно жилище 10/24 идеални части от общите части на цялата сграда и 10/12 идеални части от останалите подобрения, намиращи се в западната половина на дворното място. Не е спорно и това, че с нотариална покана ищцата е поканила брат си А. А. И. да ѝ заплаща издръжка в размер на 250 лв. на месец, тъй като се намира в затруднено финансово положение. Както бе посочено по-горе, първоинстанционният съд е намерил за установено от представените писмени

доказателства, че ищцата има нужда от издръжка, която сама не може да удовлетвори. С оглед на разпоредбата на чл.269, изр. второ ГПК и посоченото във въззивната жалба, спорно между страните в настоящото производство е само обстоятелствата относно възможностите на ответника да дава издръжка.

С отговора на исковата молба ответникът И. е заявил, че не разполага с достатъчно средства, за да дава издръжка на дарителя. В тази връзка са представени писмени доказателства – удостоверение за декларирани данни и справка за актуално състояние на всички трудови договори за ответника; справка за декларираното имущество и за задълженията му за здравно осигуряване, от които се установява, че ответникът няма друго имущество освен процесния недвижим имот, който му е бил дарен от ищцата и др. лица; не работи по трудов договор и няма доходи от трудово правоотношение, както и че има задължения за здравно осигуряване от 01.06.2020 г. Установено е още, че ответникът е регистриран в Агенцията по заетостта, дирекция „Бюро по труда“ като търсещо работа лице от 22.05.2022 г. На *** г. той е починал.

Във връзка с установяване на материалните възможности на ответника по делото са разпитани свидетели. Така свид. Г.П.И. твърди, че знаел, че А. И. е добър и съвестен строител и затова искал да го наеме, но не могли да се договорят, тъй като той му заявил, че вземал по 70 лв. надник като майстор-строител на различни обекти в региона. Свидетелят е твърдял и това, че от ответника узнал, че той не оставал без работа; че през зимата изработил един покрив в с.Е.; някаква ограда в с.Х. и друга къща. Твърдял е, че И. работел в местната ракиджийница. Свидетелят С.А.К., който е син на ищцата и племенник на ответника, е твърдял, че чувал в разговори ответникът да казва, че работел в строителството и получавал пари. Работел и в ракиджийницата. От вуйчо си знаел, че взема 35 лв. на ден. През м.декември 2021г. правил покрив на къща в с.Т.. Свидетелката А. А. И., която е дъщеря на ответника и племенница на ищцата, е твърдяла, че баща ѝ помагал на хора 1- 2 пъти в месеца, но не носел доходи – тя го издържала. Не са му били платени осигуровките последните две години, тъй като нямал финанси. Баща ѝ ходел в ракиджийницата, когато нямало какво да прави. Свидетелят С.В.Х., който бил собственик на ракиджийницата в с.Х., е твърдял, че А. И. ходел при него до четири пъти в седмицата, за да му прави компания. Понякога му помагал. Не му плащал, а го черпел с бира и храна.

С оглед на така установеното съдът намира, че по делото не е доказано, така както се твърди във въззивната жалба, че ответникът реализира не малко приходи за периода, през който ищцата е имала нужда от издръжка. Дори и да се приеме, че ответникът работи в строителството, то това не е постоянна работа, която носи постоянен и немалък доход. За да се приеме, че ответникът има материална възможност да дава издръжка на надарената трябва при условията на пълно и пряко доказване да се установят факти и обстоятелства, които безспорно сочат на това. Само твърдения, че е работил „на един покрив“, на „една ограда“ или в ракиджийницата, без да се установи

пряко какви суми е получавал и кога, не могат да установят материалните възможности на ответника. Вярно е, че при липса на трудов договор на ответника, без той да декларира други свои доходи ищцата, не би могла да докаже какви са неговите доходи, но тя би могла да установи други факти и обстоятелства от живота и бита на ответника, от които може да се направи извод за неговите материални възможности. Признанията на ответника, че работи в ракиджийницата и на други места, като извършва дребни работи в месеца един, два пъти, както и твърдението на свид. Качанов, че знаел от ответника, че взема по 70 лв. надник, също не могат да обосноват извод за наличие на достатъчно средства. В края на краищата тук не става въпрос за получаването на някакви доходи, а за материално положение, което да дава на ответника възможност да дава издръжка, без да постави себе си в по-лошо положение от положението на дарителката. Необходимо е дареният да има такива материални възможности, щото недаването на издръжка да се приеме за укоримо и за проява на непризнателност. Само когато е налице обществено укоримо поведение на дарения във висока степен, сходна на степента на укоримост на поведението в другите уредени в закона основания за отмяна на дарението, е оправдано от гледна точка на справедливостта дарението да бъде отменено.

С оглед на тези съображения въззивният съд намира, че в случая недаването на издръжка не е проява на непризнателност и че за ответника като надарен е налице обективна невъзможност за изпълнение. Затова правилно районният съд е отхвърлил иска по чл.227, ал.1, б.“в“ ЗЗД за отмяна на процесното дарение. Предвид изхода на делото въззивницата следва да заплати на въззиваемата направените по делото разноски за въззивната инстанция за възнаграждение за един адвокат в размер на 1000 лв.

Воден от горните мотиви, Окръжният

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 581 от 05.12.2022 г., постановено по гр.д. № 368/2022 г. на Районен съд – Казанлък.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.3 ГПК Ф. А. К. с ЕГН *****, от гр. К., ***, **ДА ЗАПЛАТИ** на А. А. И. с ЕГН ***** от с. Х., ***, сумата от 1000 лв., представляваща направените по делото разноски за възнаграждение за един адвокат за въззивната инстанция.

Решението не подлежи на обжалване – чл. 280, ал.3, т.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____